

בארץ אחרת

כתבה טל ניצן
איירה כנרת גילדר
הוצאת עם עובד בע"מ 2013

על הספר

זהו סיפור על ילדה שמגיעה יחד עם הוריה לעיר גדולה בארץ ארץ חדשה. הסיפור כתוב בגוף ראשון ומתאר חוויות ראשונות מן העיר הגדולה: גודלה של העיר, מראה הבית, הליכה לבית הספר, משחק בפארק – כל אלה מתוארים בנגיעות קלילות. המילה הראשונה שאומרת הילדה בשפה הזרה היא "צ'וקולטה" ובכך בעצם מוצגת עמדת הסופרת (והילדה) לקליטה במקום החדש.

• ביקורת על הספר.

<http://www.dafdaf.co.il/details.asp?MenuID=1&SubMenuID=131&Ot=%E1>

ראיון עם הכותבת

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4440468,00.html>

הפעלות

הערה: הספר מיועד לקוראים וכותבים מתחילים, לכן ההפעלות ייעשו בעזרת מבוגר. חלקן יכולות להתבצע בע"פ.

פעילות טרום קריאה

המורה/מנחה יציגו את האיור הבא בפני הילדים: (הדפים אינם ממוספרים)

המורה/מנחה יבקשו מהילדים להתבונן היטב בתמונה ולתאר את מה שהם רואים.

- האם הסיפור מתרחש בעיר או בכפר?
- האם הבתים שבאיור דומים לבתים שישנם בארץ? אם כן היכן? (אפשר לפירט: החלונות הארוכים, בתים מחוברים, קישוטים על הבתים....)
- מהו הצבע העיקרי ששולט באיור?
- איזו הרגשה מעורר בכם צבע זה?
- האם הצבע באיור יכול לומר לכם משהו על מה שמתרחש בספר?

הפעלות לאחר הקריאה

- מהן החוויות שגיבורת הספר בוחרת לספר לנו מתוך שדה התעופה?
- איך אנחנו יודעים לכמה זמן נוסעת המשפחה לארץ האחרת?
- האם אפשר להבין מתוך הדברים על שדה התעופה איך הרגישה הילדה? הסבירו.
- האם הייתם בשדה תעופה? כיצד הייתם מתארים אותו? או כיצד אתם מדמיינים שדה תעופה מתוך ספרים וסרטים?
- כיצד מתארת גיבורת הספר את חווית הטיסה?

- תארו אתם חווית טיסה מתוך ניסיונכם או מתוך הדמיון.

כאן ושם

גיבורת הספר עוברת לארץ אחרת. כתבו או אמרו בעל פה מה ההבדל על פי הבנתכם בין כאן לשם.

בית הספר

כתבו את כל הדברים השונים והדומים הקשורים לבית הספר בארץ לעומת הארץ האחרת היעזרו גם באיורים.

בארץ האחרת	בארץ	דומה
		שונה

פארק או גינה ציבורית

כתבו את כל הדברים השונים והדומים הקשורים לפארק או לגינה הציבורית בארץ לעומת הארץ האחרת שבספר. היעזרו גם באיורים.

בארץ האחרת	בארץ	דומה
		שונה

ענו:

- מהם הקשיים שהיו לילדה במעבר לארץ האחרת?
- מה היה הקושי הגדול ביותר שלה? הסבירו.
- האם התנסיתם במעבר לעיר/מקום ישוב אחר בארץ? אם כן ספרו. אתם יכולים גם לדמיין איך הייתם מרגישים לו הייתם צריכים לעבור לגור במקום חדש?
- האם התנסיתם במעבר לארץ אחרת? אם כן ספרו. אתם יכולים גם לדמיין.
- מה לדעתכם אפשר לעשות כדי להקל את המעבר לארץ אחרת?

מה כדאי לשים במזוודה?

התבוננו במזוודה המלאה. אילו דברים מלבד בגדים הייתם אורזים במזוודה שלכם, אילו הייתם עוברים לארץ אחרת/למקום מגורים חדש. הסבירו.

השוואה בין איורים

איור מס 2

איור מס' 1

התבוננו בשני האיורים.

- מה רואים באיור מס' 1?
- מה רואים באיור מס' 2?
- איזו הרגשה אתם מרגישים כשאתם מתבוננים באיור מס' 1?
- איזו הרגשה אתם מרגישים כשאתם מתבוננים באיור מס' 2?
- תנו כותרת לאיור מס' 1.
- תנו כותרת לאיור מס' 2.

מה רואים מבעד לחלון

- תארו מה רואים באיור.
- ציירו או תארו מה אתם רואים כשאתם מסתכלים מבעד לאחד מחלונות הבית שלכם.

- במה דומה ובמה שונה הנוף שנשקף מחלון הבית שלכם לנוף הנשקף מחלון הבית שבו גרה הילדה שבספר?

מה מרגישה גיבורת הספר כשהיא הולכת לישון בחדר החדש, ואיך היא מתנהגת? מדוע חושבת גיבורת הספר שהתלבשות האחידה היא כמו תחפושת? איך אפשר לזהות את גיבורת הספר באוטובוס של התלמידים?

לקרוא ספר

- מדוע קוראת הילדה את "המפוזר מכפר אז"ר" שלוש פעמים?
- אילו ספרים הייתם מציעים לילדה בת גילכם לקחת אתה לנסיעה של שנתיים?
- אולי גם אתם קראתם את הספר "המפוזר מכפר אז"ר של המשוררת לאה גולדברג. ואם לא, כדאי שתקראו.

נסו לענות על השאלות המתייחסות לספר "המפוזר מכפר אז"ר":

- המפזר שואל בבקר: "זה שבחלון זורח שמו הוא שמש או ירח?" מה היא תשובתכם?
- מה אומר המפזר כשדוחפים אותו?
- מתי אומרים סליחה?
- מה אומר המפזר כשפוגשים אותו בבקר?
- מה הוא צריך לומר?
- מה אומר המפזר כשנכנס אורח?
- מה הוא צריך לומר?
- מה אומר המפזר למי שמתעטש?
- מה הוא צריך לומר?
- במה מצחצח המפזר את שניו?
- מה הוא צריך לעשות?
- המפזר חושב שהיום הוא -----
- המפזר חושב שהבקר הוא -----
- המפזר לא יודע אם שכב לישן או -----
- המפזר מסתכל על האור ונדמה לו שהוא רואה -----
- כל אחד מאתנו מתנהג לפעמים כמו המפזר מכפר אז"ר. ספרו לכתה על מקרה שבו התנהגתם בצורה מפזרת. ספרו מתי קרה המקרה, באיזה מקום הוא קרה, ומה עשיתם.

מכתב

כתבו מכתב קצר או ציור לילדה שנסעה לארץ אחרת. (גיבורת הספר או ילדה מדמיונכם או ילדה שאתם מכירים)

מבנה המכתב:

תאריך (בצד ימין או בצד שמאל)

הנמענים (למי פונים במכתב)

המסר: תן המכתב, הביקשה

המוענים: החתומים על המכתב

ללמוד שפה חדשה

- מהי המילה החדשה שהילדה לומדת? מדוע לדעתכם היא למדה דווקא מילה זו?
- אילו מילים ראשונות בעברית אתם מציעים לעולה חדש שמגיע לארץ ללמוד?

הכינו

ד"ר רחל עזוז

ד"ר איה מרבך

מחברות סדרות ספרי הלימוד: *לשון ועוד, עברית ועוד, לקרוא ועוד*